

Съответното формиране на една федерална държава е изключително различно, при което обаче могат да се познаят някои съществени общи белези: държавната власт е разделена между различни-те политически равнища, при което всяко равнище разполага със собствена държавност, със собствени правомощия в основните сфери, които не могат да бъдат прехвърляни, и със собствена различно организирана финансова суверенност. Всички равнища имат собствени демократично легитимирани процедури за вземане на решения. Конкретно това означава, че на всички нива се провеждат демократични избори и избраните парламенти от различните равнища участват при вземане на важни решения. В съответствие с АВВпринципа на субсидиарността "горното" равнище може да участва само в тези области, в които "долното" равнище не може да се справи или се справя неудовлетворително с определени задачи. В случай на спорове относно правомощията се търси правното решаване на проблема. Всички равнища носят споделена отговорност за цялата система ("лоялност към федерацията"). Това включва и известна степен на солидарност със структурно слабо развитите провинции и региони. За да се доведат до минимум конфликтите между различните равнища, основните принципи на политическото сътрудничество, предимно разпределението на правомощията, процедурата за вземане на решения и процедурата за правно решаване на споровете биват фиксирани в един документ, който има характера на конституция.

Предимствата на федерализма проличават най-вече в гъсто населените държави с голяма територия: по този начин решенията се вземат възможно най-близо до гражданите. Наличието на автономно действащи отделни държави в рамките на федерацията води до повече конкуренция и до по-висока иновативност. Цялата система може да бъде приета по-добре чрез възможността за политическо участие на различни равнища - между другото и чрез наличието на правителства с различна партийно политическа ориентация. Набирането на политици с богат управленски опит ще бъде по-лесно за "горното" равнище в случай на смяна на правителството. Трябва обаче да се посочат и възможните недостатъци, към които се причисляват възможното блокиране на решенията и съвсем не малките разходи за управленските апарати и парламентите на различните равнища.